

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

«Slogom, svetu masle stvar, a neslogom sve pokvari» Nar. Pod.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: VIA TORRENTE br. 12. —

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Pripremljena se pisma tiskaju po 5 hvč, svaki redak. Oglas od 8 redaka stoji 60 hvč, za svaki redak više 5 hvč. U slučaju opširavanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šalju poštom uz obaveznu (aspegnu postale) imo, preklone i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dodje na vrijeme, treba to javi odpravništvu u otvorenu pismu, za koje se na plaća postarino, ako se izvans hapše: «Reklamacija». Dopisi se na vraćaju ako se ne tiskaju. — «NAŠA SLOGA» izlazi svakog četvrtka na celom arku. Novci i pisma šalju se na uredništvo ili odpravništvo. — Predplata sa poštarinom stoji 3 for., sa saljaka 3 for. na godinu. Razmjerno fr. 250 i za pol godinu. Izvan carinske više postarino. Na malo 1 br. 5 hvč.

POZIV NA PREDPLATU.

Koncom julija mjeseca istekla je mnogim našim čitaocem predplata, te jih molimo ovim, da istu na dobu obnoviti izvole. Opominjemo ujedno sve naše dužnike, da učine čim prije svoju dužnost, da uzmognemo i mi velike troškove podmiriti. Cijena listu je na čelu.

Tko nam nepošalje na vrijeme zaostataka, predati ćemo ga bez mišljenja suda.

Novci, naka se šalju jedino poštom uz obaveznu.

List se reklamira u nefrankirano otvorenom pismu.

Uprava «Naše Sloge».

Ima li se ustanoviti «Jugoslavenski klub»?

I.

«Zastupnici su poslanici naroda, oni moraju gledati za narod, kojeg zastupaju, te nemogu u svemu sljediti vladu ako i pripadaju većini.... Koje su blagodati, što smo jih primili od pomirajive vade grofa Taaffea? Naše političko stanje je isto, kao i za vrijeme vlade Auersperga; nam u prilog temeljni državni zakoni su većinom mrko slovo, koji više putah manje vrijede, nego li kakav dvorski dekret od god. 1785. ili 1804., ili kakova ministarjalna naredba od 30 ili 40 godinah natrag».

Ove radke nalazimo u Br. 10. od god. 1882. našeg lista a napisani bijahu prigodom razprave u carovinskom vijeću o novoj carini na žito. Čemu ta spominjanja — pitati će po koji naših čitateljah? Evo čemu.

Još prije objavljenih ljetošnjih

izborah za carevinsko vijeće, zaključilo je političko društvo, za dolnju Štajersku, da se imaju izabrati u novi državni sabor samo oni kandidati, koji bi se obvezali, da će stupiti u novi, oživotvoriti se imajući «Jugoslavenski klub» te da će društvo svimi silami na to raditi, da se taj klub odmah kod otvorenja državnog sabora ustanovi.

U austrijskom novinarstvu razpravljalo se duže vrijeme o zaključku štajerskih Slovenaca. Na njemačko glasovno, bilo konservativno bilo liberalno, nije nam se obazirati, jer Niemac ostaje uvijek Niemcem, pak bio on koliko mu drago konservativnim, on nerado popušta nam Slavenom istu u narodnostnom pitanju.

Glasila češkoga i poljskoga kluba — osobito konservativna — izrazila su se odlučno proti «Jugoslavenskom klubu». Tomu se nije nitko čudio; to se je moglo predviđati i to se je dalo očekivati od ponašanja spomenutih klubovah napram željam i predlogom jugoslavenskih zastupnikah u carevinskom vijeću.

Zlatna je naša poslovica, da «siti gladnu nevjeroj» a nju su žalobio kroz poslednje šestgodinje zasjedanje državnoga sabora, toliko i toliko putah gospoda češki i poljski zastupnici posvjedočili.

Da, sit gladnu nevjeroj, nu žalostno je, kad se obistini ova rečenica baš kod srodno braće. Nečemo tim kazati, da je češki ili poljski narod postignuo u poslednja vrijeme sve za čim je tožio, da su izpunjeni svi opravdani zahtjevi jednog ili drugog od spomenutih srodnih nam plemena, nu svakako je ogromna razlika između stočevinah njihovih i naših. Nezavidjamo mi braći na Vltavi, što

su izvojevali ravnopravnost svomu jeziku u svih granah javnoga života, što su obezbiedili svoju narodnost, što su izposlovali, narodno svoučilište, ponarodili srednje škole a trgovačke, obrtne, gospodarske i pučke podigli na onaj stepen, na kojem se nalaze slične škole kod najnaprednijih narodah.

Sa braćom Poljaci veselimo se iskreno, što su sami gospodari u svojoj kući i što su postigli veće uspjehe u državnim saboru, nego li ostala slavenska plemena, nu nitko pravedan nemože nam upisati u grieh, ako i mi tražimo bur nešto od onoga za sebe, što nam zakon dopitava.

Naši zastupnici podupirali su vjerno uvijek braću iz Češke i Galicije. Nijednomu njihovomu predlogu, nijednoj želji nisu se naši zastupnici oglasili. Išli su — što no rieč — s njimi i u vatra i u vodu. Svaka druga stranka — pa i nebila politiki srodna — bila bi se znisto više obazirala na želje i opravdane zahtjeve svojih pomoćnikah i suboriceah, nego li su to učinili češki i poljski klubovi napram svojim drugovom iz južnih pokrajinah. Gorka je istina, da su se braća iz Češke i Galicije za nas južno Slavane u problem zasjedanju vrlo slabo zauzela. Budući su pako češki i poljski zastupnici uvjereni, da jih mogu zastupnici južnih Slavenah onako iskreno i vjerno podupirati jedino dotle, dok budu u stegi i u savazu sa raznim neslavenskimi elementima — kakovi bijahu u klubu Hohonwarta — naravska je posljedica, da se oni svakoj protivorbi toga kluba protive. Znadu oni bo vrlo dobro, da čim bi zastupnici južnih Slavenah ustanovili svoj posebni klub, da bi se ti zastupnici držali više pravila svih

ostalih klubovah, t. j. one latinske, «do ut des» ili po našu: «iz ruke u ruku», t. j. da bi tražili nešto i za sebe te da nabi u buduću nikoga na lahko sledili niti se ikomu sliepno pokoravali. Dok su pako naši zastupnici spojeni sa nesrodnimi elementima, koji imaju druge ciljeve; dok budu oni sa njimačkimi konservativci, kojim je jezik i narodnost — to naše najveće rano — devota briga, dotle će oni biti svadjije, porivalište, dotle, da oni služiti svagdje i svakomu al potogovo najmanje i najlošije interesom ovih zomaljah, koje zastupaju.

Vidolo se u poslednjom zasjedanju, kako je znala haka konservativnih njemačkih zastupnikah prkositi vladi i većini i nije popustila, dok njoj se nije bar nekoliko zadovoljilo. Mi ne tražimo «Jugoslavenski klub», da taj stvara poteškoće vladi ili većini državnog sabora; nije naša želja biti namjera, da se čiepla ili raztvora buduća većina carevinskog vijeća, al zato nemožemo nikako pristati uz ono, koji hoće, da ostane sve pri starom; koji nastoje, da budu i nadalje naši zastupnici: «Scabellum pedum tuorum» t. j. da služu vladi, ostalim slavenskim klubovom i njemačkimi konservativcem, a pri tom, da nam se vraćaju kući uvijek praznih ruku.

Kako suđe slovenske i hrvatske novine iz Dalmacije o «Jugoslavenskom klubu», kazati ćemo drugi put.

DOPISI.

Iz Cressa dne 10. lipnja 1885. — (Konao). Ti junaci ostavili su dan svoje dućane, ti svapaj, kako jih naši seljaci zovu, obiteli braće, rugali jim se, da oni nisu Cressani, koji budu s popi za fure-

glasilo: l' Eco del Littorale u svom br. 40 t. g. osvrću se na jur ovršene izbore do slovece poručuje jaslarskim tumačiteljem av. pisma i kruhoborskim, zlobnim, strančarskim, pakostnim, himbenim razglabateljem nauka Kristova:

«Ci è venuto tra le mani in questi giorni un opuscolo opportunissimo, intitolato: Der Clerus und die Wahlen, e in questo è svolta con profondità e accuratezza teologica la questione della partecipazione doverosa del Clero in questo vitale argomento delle elezioni, specialmente nell'istruire i popoli sul grave dovere che hanno di procurare buoni rappresentanti».

Opozovi dakle, Istrionski pseudoteolože, brigantinski kosmata svejstet, javno svoj tendenciozno krivi sud, inače si šaren kako je i šarena Istrijona, koja donša bezvjerjaka nabrcvanja onoga tepas, koji se Yorkom kratki, onoga Tedeschija, koji je iz crkve uskočio.

Po laznu sledit će šlep, međjutim moj turski pozdrav Babini Marku i do grne zemlje pokloni i još dublji njegovim patronom.

Rešetar.

PODLISTAK.

Istrionensia ili dipte Babinoga Marka.

(Dalje).

Po jaslarsku za popa nije politiko, pop neka prevraća časoslov, njegovo kraljevstvo nije od ovoga svjeta, a podupiru šajari svoje tekoje riečima «v. Otca».

Tako? za popa nije politiko? Zaboravio Marko školske tekoje o Mazzurinu, Etchelleu a pak ako hoćete i o Tallierandu, a da ni nespojimo onih, koji su nam bliži. Ili misli Marko, da popovi samo za krušice li za paradu iztluju ljubav domovine, i da se samo onako nabacuju s rečenicom: sve za vjeru i za dom. Dakako, svakud nisu okolnosti kakve su nam jaslari u Istriji pripravili, ali istarski svećenik pojmi odnošaje brata Poljaka, i katoličkog Irač. I na kler poljski i irski dižu dotični njihovi «principes» tužbu i hajku, ali njihovom Episkopatu, sada u Rimu skupljenom, Sv. Otac podaje nedvojbeno priznanje. I neka si slobodno Babin Marko

nerazbija glavu za naše svećenike, koji bi znali opravdati se i stedi kao i poljačko i irsko svećenstvo, priznanje kako u Rimu tako i kod one državne vlasti, koja im pravo uticajna podjeljuje u izbore i kojoj oni doprinšaju kako i svaki drugi državljanin i još vjernije svoj kontribut.

Teolog tallj. polit. društva podupire svoju tezu i navodi iz svetoga pisma, da je na prvi mah viditi, da to nije sv. Jeronim. Jeste li vi, g. teologovče, pravilni katolik, tad imate podložiti se nepogrešivom tumačenju crkve glede vašega navoda: regnum meum non est de hoc mundo. Istina je, da je Isukrat rekao ove rieči, ali nije htio a tim reći, da njegovo kraljevstvo nije na ovom svietu, nego da nije od ovoga svjeta, ne polazi od ovoga svjeta; htio je reći, da je oblast, kojom na svietu vlada, dobio ne od «svjeta već iz neba. Za ovim riečima odmah sledi: Regnum meum non est hic, moja kraljevstvo nedolazi odatle, od ovoga svjeta.

Zavladalo je bilo krivo mišljenje i med istimi Isukratovimi učenicima, kao da božanstveni učitelj misli ustrojiti njeku obćentnu samovladu na zemlji, tako da suje

Zebedejevi sinovi željkovali sjediti mu jedan od desu drugi ob lijavu. Da razpredi krivu jim pobodu, htio je Isukrat navedenimi riečima pokazati, da njegova crkva nije ono, što je jedna zemaljska monarkija. Sa zemaljskimi monarkijami crkva Isukratova razlazi se u svrhi i načelima. I to je drugo tumačenje, koje crkva podaje tim riečima. Pak ako u vrijeme izbora svećenici sa trse, da izaju iz izbora žare ljudi, koje će crkvi bit na ruku i što se tiče njezine svrhe i načina, svećenici promiču kraljevstvo božje na zemlji. Ovako misli katolik Rešetar. Ovako biskup Zwerger, koji na putu u Rim, upravi posebnu poslanicu svomu stadi, opisao mu važnost izbora, obrazložio mu dužnost svih poslužiti se pravom izbora, bodreći ga moliti se u to ime Bogu, naložiti mu, da u svih kuratnih crkvah izloženjem preavrotu Otajstva molli se u tu svrhu, i upozoruje ga kako sveti otac Lav XIII. posebno blagoslivlje sve one, koji u tu svrhu pomole se Bogu. Ovako austrijski Episkopat a bečki kardinalom na čelu promicav zdravo uticajna u izbore, kako to ovoga puta učinio. Ovako gorličko

Stoga balotati, rugati jim se, da s boduti drže, odvracali ih od njihovih svedenikah, strašili ih, grozili jim se; pa kad su vidili, da će ipak neki birati glasovati za naše Educajorije, stali kleti, psovati i proklinjati popove; a mi se tomu nećudimo, jer kakva bašva takov dub, to je plod i baštinstvo njihove avarice oživlata.

Njihove bedaste razloge, kojimi su zaveli navlastito birače iz Orlea i Predošćice, njihove klevete mi nećemo pobijati jer jih pobio jedan prosti kmet, ai mudri i pametni čovjek iz sela Dragozetić. Kad su mu prepajali spoštali, da zar će s popi držati, odgovori jim: »da za k kim ču ako ne s popi, ču nisu popi jidini; i nas vavek vade ono šta Bog zapovada, ter ako nebi bilo pop, bi vera propala; bravo dunke a kim, ako ne s popi. Drugi jim opet kmet iz Martinšćice, kad su mu se rugali, da će za Vitezica fureštoga glasovati: ide on je furešt, ču nisimo pod iatešt guverner, ču nisu nam Kerčani najbliži sučedi, ter mi vanjaki ako neblimo popi imeli od kerčkoga, morali bismo stat bez popi. Tako tim izrodum, odvricali naši dobi seljac. Mi pak još dodajemo:

Znao je Šimeta, znao je kandidati »deli dolce far niente« znali su creski šarenjaci, da je razlika izmed Vitezica i mladoga odvjetnika u svakom pogledu kolika je od dneva do noći, znali su dakle, da jim je trud u creskoj obdini uzaludan, ai li su ljudi neprijatelji mira i sloge, zakletii protivnici naših rodoljubnih popovah, ki vni mrzitelji hrvatskoga jezika, pak bijeli, da se on dan u Cresu biraju Educajari praktivni slučarom Vitezicem samo iz zlobe, za isad popovom, samo iz prkosa, iz paklenske slasti, da mogu on dan svedenike napadati, da mogu seljake protiv njih huckati. Jel takova politika pametna, zreia, umjestna? Ne nije: takvim postupanjem, naši šarenjaci sami ai kopaju jamu u koju će se hrzo ako Bog da zakopati.

Biranje svršilo u, podne: Educajari Vitezicevi imali 27 glasovah, protivnici 40. Med našimi seljaci najviše ai osvjetlali lice Martinšćaci, Beljani i Predošćani, a najružnije se okaljali Orlećani i Predošćani.

Prošli izbori još jedanput nam dokazali, da naši creski šarenjaci mienjaju dlaku, ai čudi nikad. Živili su u vrijeme Isusovo dva sudca: Pilat i Jerud. Sveti Luka pripovjeda, da su ta dva čovjeka bila ai neprijatelja sve do onoga dneva, kad su imali Isusa mučiti. U taj dan, kad se radilo, da se Isusa pogodi, da se ga muči i da se ga propne, on dan Jerud i Pilat, prije dva ljuta neprijatelja, postala su dva dobra prijatelja. Ta evandjelska latina liepo bi pristala našoj creskoj gošpodi. Pred kakvih pet godina imali smo obćinske izbore, Vlastela se zakvačila, ne radi političkih razlogah, već radi dobrih hira i vlastite koristi. Nekojim se prohtelo zagriži u sladku janku naše bogate obćinske uprave, pa nakanili po što po to strovaliti Keršića. Med najodlučnije i najžešće protivnike bio tada mladi doktor Jušto. Njegovi prist se smutliti narod, tekli od sela do sela, šilili, molili, zaklinjali seljake, neka dodaju glasova za novih. To vam bila prava komedija. Vlastela poslužila se glasom naših seljakah, da zadovolje svaki svojoj želji, slušili se seljakom kako pukim ratilom, da ugode svojim strastim, a da i na dalje našega seljaka Hrvata mrze, da mu i na dalje gazo jezik, da ga i nadalje u neznanstvu drže.

Došli ste izbori za carevinsko vieće, pa bili čovjek vjerovao? Doktor Jušto i načelnik Keršić dva ljuta protivnika sada se prijatelja. Herodes et Pilatus in illa die amici facti sunt: sada kad se radilo s protivnicke talijanske strane, da nam izlisan slavnoga Vitezica, toga jednoga našega zastupnika iz Istre, koji brani pravice našega hrvatskoga puka. Nije li to krajna podlost, nije li to nećudvena bezobraznost!

! Gospodo naš! ovaj ste se put prvarili u računih. Vaš kandidat ostao na cjedilu — vaši slučarji barem da su mu se smilovali; ma ni oni žani? neglasovali, ostali kukavice doima, da se ne izvrgnu ruglu poštenoga svjeta. I bolje da su ostali u tmini i nek se kriju, da jih bieli dan neviditi. Pravo mu je »N. Složak« prorokovala, da si može spravljat »fagot«.

Na svršetku još dva rieči. Iz onoga što se čita kadgod po novinah istarskih Talijanah, reć bi, da ti ljudi misle, da u našem gradu živu dva sami Talijani, a kad tamo; izvuzam ono malo »Svećenik« Cosolab, dotepuh: »td, naš varaj je Cres čisto hrvatski grad. A baš ona gospoda što su toliko protivna našoj hrvatskoj misli, ta su vam čista hrvatska krv. Pred nekoliko godinah pisano je iz Rimana, velugledna novina rieči što jih doslovec prenašamo: »Dis tutti a voler negare, che Cherso nella sua 'maggloranza' non sia un paese slavo, varrebbe lo stesso che negare una delle verita più lampanti ed ammesse da tutti: A mò d' esempio, i Signori Keršić i Petris i Moise (e intando di quelli, che siedono in onesso quali patres patriae) non sono mica Italiani, come vollero inscrivarsi nell'anagrafi. No, i Keršić, negozianti o appaltatori di sale e tabacchi, pochi anni addietro, erano figli del popolo e parlavano la sua lingua, come tuttora la parlano i Kršić-Simeta, rimasti nella classe de' loro proavi. I Petris, con tutto il rispetto alle loro individuali convinzioni, prima nobili di Oserso e poi di Cherso, sono slavi avendo avuto prima il cognome di Petrić, da cui poi Petricus e Petrusius, e nelle loro famigile un secolo addietro si parlava lo slavo. I Moise, e anche quegli, che negli anni delle illusioni rinnegò sua patria Cherso, stringendosi alla Croce di Savoja, sono orati puro sangue (essili čuo Keko?) ed oriundi da Segna. Vedete dunque che anco i nostri patrizi e quelli ancora cui certe veriti forse non garberanno gran fatto, voglia o non voglia, sono slavi.

Kad je tomu tako, zašto su ta creska visatela toliko protivna Hrvatim, zašto mrze na hrvatski jezik, zašto ocrnjuju i proganjaju naše rodoljubne svedenike? Ah gori ti je brate poturica od Turčina!

Izpod Kastva početkom agusta, hvala Bogu došla nam jsko potrebita rosa. Repu smo postjali. Sjeno smo već pospravili i bilo ga dosta, koliko se pristajlo na naše grebene. Grozdje se ponpravilo. Raste li debija bujno kuda ga nije popel obano. A i neka Bog dade, jer to je najveće ufanje za svakoga gospodara. Ono što se dobi dan za danom, sprotu se i potroši. Nješto u nedelju, nješto u čednu i do subote jedva dočeta. Još je dobro ako križica nerahi.

Spominjem se koliko smo truda i navelje imali prvo vrijeme radi vode u ovo doba. Navadno od Jakovlje do Rokove pritiska nas suša; pa onda bijeli po vodu uru dve daleko. Neki na Dražicu u Opajtju, drugi na Stanici, na kolo, na Mlaku. Sad nam toga hvala Bogu netreba. Svako selo skoro ima i svoj kull i šteru, a boli kmeti sazidaše šterne uz kuću pa je narodnije njim i bližnjim susjedom. Tako i valja da bude. Jedan drugomu da bude na ruku u koliko može. Čielo selo moglo bi biti kao jedna družina. Dokle je bivalo tako, nije moglo svako žljelo na naša vrata — na škodu nam i sramotu. Dosta nam je već togai preveć bilo.

Pogled po svijetu.

U Trstu, 12. agusta 1885.

Njih. Vel. car i kralj, carica i kraljica vratila su se iz Gašteina, i kamo su bila išla njemačkoma caru Vilimu u pohode. Sastanku austrijskog i njemačkog cara, koji se opetuje posljednjih godinah toli često, pripisuju više osobnu i obiteljsku važnost izmedju obijuh carevah, nego li kano kakav politički događaj. Carevi sastali su se i razetali vrlo sradčno, kao to običaju samo stari znanci i prijatelji. Sada je napokon ustanovljeno, da će se sastati austrijski car i kralj sa ruskim carem Aleksandrom dne 24. t. m. u Moravskom mjestu Kromježice. Tamo čine se jur velike priprave za doček visokih gostovah. Tim sastankom imao bi se još bolje učvrstit savez trijuh vladarah, što može biti

jedino od koristi za obći europojaki mir.

I hrvatski grad Požeza imati će do mala osobitu čast, primiti u svoja srodinu Njeg. Vel. cara i kralja Frana Josipa. U okolici Požeze bit će tekom ovog mjeseca velike vojničke vježbe kod koje će sudjelovati preko 1000 vojnikah. Car i kralj ostati će u Požezi tri dana a medju svoje visoke goste, brojit će i arbakog kralja Mikasa.

Dne 24. t. m. odputovati će prejsna supruga carevića i kraljevića Rudolfa, carevna i kraljevna Stefanija iz Beča za Trst te će se nastaniti za dulje vremena u carskom dvorcu »Mizamarea«.

Kako javljaju iz Beča, imalo bi se sastati novo carevinsko vieće kongom mjeseca septembra. Prvi posao bit će mu verifikacija članovah i adresa na vladara.

Austrijski ministar izvanjskih posalah, grof Kalnoky posjetit će ovih danah kneza Bismarka u Varzinu.

Ugarski ministar predjednik g. Tiska odputovao je u kupelji u Ostende. Ovih danah stiglo je u Budimpeštu više Francuzah, koji su došli posjetiti zemaljsku izložbu. Madjari dočekali su svedčano francuske goste, kojim priredjuju razne zabave i svedčanosti.

Dne 14. t. m. krenuti će iz Trsta posebni vlak, koji će popeljati preko stotine Slovenacah i Hrvatah u zlatni Prag. Prvobitno bijaše ustanovljeno, da će putnici pohoditi slavenško svetište, grob sv. Metoda u moravskom Velohradu, nu radi bolesti, koje vladaju u tom mjestu, moralo se od toga odustati.

U Hrvatskoj nastala je izmedju vladinih i opoziciojnalih novinah velika prepirka radi nekutih spisah, koji pripadaju Hrvatskoj a sadašnji ban izručio jih Madjarom. Prepirka ta naći će, ođazva i u saboru, koji bi se imao po zahtjevu opoziciojnalih zastupnikah odmah sazvati, da taj prepis rieši. Bugaraki knez Aleksander, koji se vraća iz Englezke, ide kući preko Budimpešte, gdje će se zaostaviti par danah, da obadje zemaljsku izložbu.

latu izložbu imao bi posjetiti takodjer bavarski kralj Ljudevit. Ruskoga cara Aleksandra pratiti će u Kromježice i njega supruga. Po vijestih čestih novinah, doći će na carski sastanak u Kromježice i njemački carević, da tamo zastupa svoga starca oca, cara Vilima.

God. 1889. biti će u Parizu velika međunarodna izložba. Kako javljaju nekoi francozki listovi, otklonile su Austro-Ugarska i Njemačka, da sudjeluju kod te izložbe jer da se istom namjerava proslaviti revolucija.

Bivši englezki ministar predjednik g. Gladstone odputovao je u sjeverno more i na norvežku obalu.

Grčki kralj pošao je 8. t. m. na putovanje i to kako kažu, ide preko Beča u nekoje kupelji.

Belgijski sabor poprimio je promjenu izbornog zakona, kojom su si konservativci osjegurali većinu u saboru.

U nesretnoj Španjolskoj širi se još uvijek strašna kolera. Danomice oboli okolo 5000 ljudi a od tih umrie do 2000 njih na dan.

Iz Newyorka javljaju, da je u petak pokopan general Grant ogromnim narodnim saučeskom. Sprovod bit je dug šest englozkih miljah, a prisustvovali su mu svi narodni velikani i svi gubernatori sjedinjenih državah.

III. I s t r i. Aće zabudu tebe Istrije, Zabvena bud' desoica moe. Po pa. 138. Abi Istro moja, bledna mučenice, Što vrazi s tobom sve nezapočinju! Ne samo da te ruže i proklinju: »Obnažiti« ved te hoće silnicie. Ođješ staru slavnu Hrvaticie. Sa tebe svlače u svome bezčinju, Obući te u studnje se naplinju, Nagrde da ti njome stas i lice. Netuguj jedna! — majka za te baje: Sve goleme ti uotri ona vaje. — Nadoć će čas i — vrazi će podleć! Pobjedjani ti okrenuti plicie — Šareno ruho majka će ti svući, U hrvatsko te novo preobući!



Franina i Jurina.

Fr. Ke nova Juricu? — Jur. Malo dobra kume moj, kada ljudi po četirah a očili gradu. Fr. Per santa Violina, ti si Juricu pomemel. Pull na gradu tovari po četirah, ma tega zlođea a očili nješt vidli. Jur. Ja, da bi bili samo tovari, nebi bilo velega zla, ma tovari pak još duhtorit! Fr. Kada žiru ta žudne beštije! Jur. To ti je Franicu, tamo na Vejskim školju. Te zveri su ti, kume, ki na Gabonjine, na Kasapanom kiz. Fran. A kako jli tamo zovu? Jur. Ja neznam pravio: to bi ti znal povedat neki Stričić, neki Kovac, neki Didid i neki Petrenčić, a onega na Krasu bih ti povedal, ina je mene više sram leg njega. Dosta, da znaš, da kada je bil, va Dobrinje balotacion mesto; da bi najpri za Vitezica balotat, mučal je kako lesica; pak ande po tom, da je moral od kakovega Jorkića neku pataču dobit. Fr. O! tako ti mene reci. A kada su se pak duhtorali? Jur. Va kovance na Gabonjine. Tamo su i preklane po sol mudrosti hodili, kada su va Veje profi našim balotati, a ovo leto pak postali su tako žigavi, da bi nesamo brez glave miša nego i njevševoga tovara maj sobun, a dveml preti čapali. Fr. Ai povej mi malo čija pak travu pasu ti Gabonjarski oherozeli? Jur. A ča leg popovaku. Fr. Ala, da san ja va Dobrinjskom kapitulie, nebi jli truh na nju boleka. Jur. A ju, oni bi pak papar i orišice pokonunale sijali.

Različite vesti.

Na temelju zakona, za Istru imalo bi se svake tri godine obnoviti obćinsko zastupstvo.

Obćinom bašćanskim (na otoku Krku) upravlja jedno te isto zastupstvo već šestu godinu. Usludni bijahu svi utoci, molbe i rekursi. Žvila ustavnost i priprave za proslavu rodjenjana Njeg. Vel. cara i kralja Frana Josipa. Patriotična druživa u Trstu čine velike priprave za proslavu rodjenjana Njeg. Vel. Među svim društvi izlice se osobito trčansko druživo »Austrija«, koje priredjuje za dne 18. t. m. u prostorijah g. A. Drebera veličanstvenu svedčanost, kod koje će sudjelovati dvie glazbe. Prostorije biti će srijano urešene i razsvjetljene a medju zabavom ispaliti će više »krasnih« vatrometah. Početak u 8 satih na večer.

Delavsko podp. društvo u Trstu proslaviti će dne 23. t. m. rodjenjan svoga vla. pokrovitelja, carevića.

Kraljica Rudolfa a ujedno i uspomenu... blagoslovljena društvene zastave. U jutro... bliže će svetlana služba božja kod koje će...

Iz Voloskoga nam pišu, da se tamo nezna za novi obrtnički zakon... o nedeljnom poštiku. Radi se u Preluku u Opatici, na Voloskom, kako i prije...

Buzetaka obć. uprava. Ispustili smo vijest o obćinskom zastup... stvu u Buzetu, koja smo u nekoliko brojeva... htakali, nebi li tim upozorili vlastod... drnce na vršenje zakona. Okoistiti se...

Znamo izvjestno, da je kapetanat predlagao za obćinske upravitelje: tri Talijana a dva Hrvata. Jedan od predloženih Talijanah je nad strankami i bio...

Pradjednikom obć. odbora imenovan je g. Bigatto. On je oćit pristala talijanski, nu oim toga on je takodjer zast obćinskoga tajnika i blagajnika u Buzetu. G. tajnik je pokriva loše obć. uprave a njemu...

Deputaocij reklo se u Tratu, da ne bude li vedna zadovoljna sa petoricom imenovanih, da moće rekurirati proti tomu na više obćasti. Hvala na lišpom savjetu, nu čemu su onda zakoni, kako se moće ignorirati tri četvrtine puka jedne obćine?

Zakon kaže izričito, da se biva svako obć. zastupstvo na tri godine a u Clarici govori u dekretu o pet godinah. Nesumno ako nije moćda za obćinu Buzet stvoren poseban zakon ili mišlj g. expostesta, da će u Buzetu uvijek iznimno pšavati fere...

Sa brdaha Skitaćkih (obć. Labinj) javlja nam prijatelj žalostnu vijest, da je tamo dne 2. t. m. pod noć sve uništila strašna tuća. Osim grozda, provala je ulika posvema, dapać i ista turkinja (kuruz). Nu što je žalostnije, uzela je ta nesreća ubogomu narodu i nadu hara za 2-3 godine na dobru ljetinu, jer su mladice na trsu i ulikah strašno oštećene. Poslije tuće počelo silno dažiti tako, da je su strahinah mnogo zemlje u more vodom odvučeno. Onaj siromašni narod lomj rukami od zdvojnosti te oćekuje pomoć od Boga, prijateljah i carske vlade. Zalostno bi bilo, da se siromah mora u nevolji uteći k svojim narodnim protivnikom, našim krvopijam, koji će mu sada predbacivati, da su svećenici krivi što ga je stigla ova nesreća. Pomozite dakle što moće, a carska vlada je prva pozvana, da svojim vjernim podanicom u pomoć priteće.

Vijenskomeku i a ž i dopisniku. U posljednjem broju porredkog 'Alpenstake' oglasilo se ljuto krojeće, da izljuje svoj otrov na naše svećenike i na sve što se nećaže sa: svita civilizta. Nemaarimo pohijati onog deljiva, jer je uzaludno bacati hob u zid ili alipepu govoriti o bojah. Naši su jedni zaslepijeni su tolikom strahom i osetom, da nevide pred sobom ni višestitog prsta. Pokazati ćemo samo, kakvim oružjem ratuju proti nam i kojim se sredstvi služe ti širitelji: edje-doveke kulture.

Manu. Tom 'popravom' htjelo se izpraviti našeg dopisnika iz Vijnjana. Poznavajuć g. dopisnika vrlo dobro, znali smo odmah što se sa 'popravom' postignuti kani. Gospoda u Vijnjanu mislija su, da će svojom 'popravom' sviest Bog zna kako iznenaditi a našeg dopisnika za uvjek ušutkati. Pročitav u rukopisu onu 'popravu', htjedomo s njom u kol, jer se istom nješto izpravljalo, što nije bilo rećeno u spomenutom dopisu a drugo, izpravljale se činjenice, za koje smo znali od drugud, da su istinite i nepobitne. Ipak smo se smilovali radi lepote jezika (i) u kojim bješe 'poprava' sastavljena i dali ju ušutnuti uz lirišnu opazku, da ju tiskamo radi nepristranosti, pram bi mogli nekoje navode odmah pobiti. Na 'popravu' stigao nam od našega dopisnika 'protizpravak', uz plismo, u kojem nas prijatelj ukorio, što smo dali u listu mjesta glasovitog 'popravl'.

'Protizpravak' pobio je točku po točku 'popravu' vijškanske gospode a ml smo se uzdržali od svakog tumaćenja, prepuštajuć nam štatelem, da suđe sami o službenih 'popravah' vijškanskih. Videći se gospoda u škripu, promjenili su taktiku. Uđirorit naš list i našeg dopisnika u poroćkom klepatulu a na koncu se pobavili, da je 'Naša Sloga' morala htakati izpravak obćin. savjeta u Vijnjanu. Liepo gospodo! 'Sloga' je htakala vašu 'popravu', a je donela odmah u budućem broju 'izpravak' na istu 'popravu' a toga vi nećete da znate, to vam smrdi, to ste zašutili. Sad neka suđe nepristrani štateleji na koje, je strani listina i koji se služi lažju, mi ili naši susjedi, gospoda 'babini' laži-dopisnici!

Hrvatkomu parobrodarskomu društvu navuđenju. Pile nam prijatelj sa uća rieke Raće sljedede redke, koje preporučamo našemu parobrodarskomu društvu, da je izvoli uvažiti.

Odelejeni smo gosp. uređniče u ovih stranah od svieta, a pomoglo bi nam se lahko samo kad bi bilo male dobre volje. Pozvane su to oblasti neće da nam pomognu, stoga se obraćamo na prijatelje našeg puka, da nam se oni smiluju. Nam je potrebno spojenje sa Riekom i bližnjim istarskim mjesti kani komad kruha. Pokazati ćemo statističkim podatki, kako bi se to dalo novim parobrodrom postignuti a bito bi na korist društva i sa hojka naš.

Karnica broj 1200 dušah; Rakalj 680 dušah; Barban sa podružnicami 3260 dušah, ukupno 5140 dušah. Sva spomenuta mjesta jesu na desnoj obali Raće. Na lijevoj obali je sv. Lovreć sa 4200 dušah; akoro polovica Skitaće sa 4-500 dušah a k tomu dobar dio sv. Martina. U svemu kakovih 2000 krata.

Da se ovo mnogobrojno pućanstvo uzmogno ukrcati na parobrod ima od desne strane 4-5 satih hoda a od lijeve na Rubac 3-4 sata.

Kad bi parobrod društva 'Sverljuga i drugovah' plovio do Raće, prikraljilo bi se siromašnomu narodu mnogo truda i troška a parobrod bi se tim zalato okoristio. Jer osim navedenog pućanstva, koje bi putovalo na Rieku i drugud, bila bi i za oćdnare Zminjske luka na Raći najbliža. K tomu je - kako je poznato - uz Raću oko 6-700 ljudih, koji kopažu ugljavije, koji bi većinom obćili sa Riekom kad bi njim to moguće bilo. Rašani iznadu radi tolikih ugljavarah i glasovitih kumenolomah, uvjek pošla sa Riekom. U Raći nalazi se i poznata tunjera, koja izvaća 3 do 4 tisuća for. ribe. Napokon je za sve ove strane Rieka glavno skladišće za živež, odlela, les itd. itd. Po našem skromnom sudu, imao bi parobrod naravnu luku u Malgetu ili Tragetu. Ako nebi društvo moglo pošljati samo parobroda svaki dan, a one bar jedan ili dva puta na tjedan, nam bi se i tim mnogo pomoglo.

Ne bude li se naše društvo odzvalo općardanoj želji ovog puka i svojoj koristi, pokušati ćemo na vrata a. u. Loydu, koje će lahko 'uviditi' svoju korist te nas i ove nevolje izvaći; nu jer nam je bila košulja nego li gaće, mišlje bi nam bilo, da se okoristiti naše naroćno društvo.

Književne vijesti.

Priručni rječnik sveobćeh znanja ili malar: hrvatska enciklopedija. Obraduju: dr. Ivan Zoch i Josip Mencin uz sudjelovanje i pripomoć mnogih književnika. U Osijeku 1885. Tiskom i nakladom Dragutina Laubnera. Do sada izšla su 8 (Petri)

svećbica knjiže prve. Svećbice 40 novćela. Preporučujemo ovo poduzeće što toplije.

Bursanci, roman iz života hrvatskoga. Napisao Gjurio Stj. Deželić. Zagreb 1886. Stamparija Karla Albrechta. Ime pišćevo preporuča samo knjižu.

Colemba ili krvava oćavla na Korzici. Francoski napisao P. Merimée, prevao a francoskoga Mišah Gruber. Naklada akademijske knjižare Lavoslava Hartmans. Zagreb 1885.

Pomorske vijesti.

Table with shipping news: Našli za brodove sa jedra iz Trata. Za Maršlju frk. 12.- po ton. dugah. Cotte 13.- Bordeaux 14.- ...

Table with shipping news: Našli za parobrade iz Rieke. Za Cotte frk. 11.- po ton. dugah. Bordeaux 13.60 Rousn 16.- ...

Kretanje austro-ugarakih brodovah u tu i inozemstvu. Događili su: Cardif 27. jul. Luigia P. Ferlan iz Havra. ...

Cardif 27. jul. Luigia P. Ferlan iz Havra. ... No. Allean 26. jul. Undine, Kobovid iz

Rieki 28. julla. Paolina T. Pendo za Vostuju. 30. Mejka od zemlje, Unković za Korčulu. 31. Oroño, Račić za Bordenač.

Palerna 29. jul. Lincoln Gladull za Aleksandriju. ... Skutkara 18. jul. Silve Tarabochia za Livorno. ...

Table with shipping news: TRGOVAČKE VIJESTI. Kava Rio for. 42.- do for. 28.- Cakar tučan 23.- do 29.- ...

Table with market prices: Mast ovdajnja Dalm. 35.- 36.- 'engleska 49.- 50.- Šćinica hrvatska 51.- 52.- ...

Table with market prices: Truććinika burza. Austrijska pap. renta for. 89.70 do for. 89.85 Ugarska 92.25 92.45 ...

Table with market prices: Lutrrijski brojevi. 8. agusta. Beć 69 18 71 29 75 Graz 58 9.44 88 35 ...

Listnica uređništva. Dopisniku iz Bertice. Vašeg 'Francion i Jurinua' stpali sm u kol jer su došli bez kretinog lista. ...

Objava. Kojom se daje na znanje, da će se 27. 28. i 29. tek, kolovoza držati javni izpit kod ovdješnje pućke ućione; na 30. ist. m. biti će svetćana zahvala i dijenje nagradah, ...

P. T. Xidias. Sveukupnog liećništva doktor. specialist za kožne i tajne bolesti stanuje Via della Caserma br. 3. I. p. i ordinira danomico od 12-2 sata.

Dr. Aleksander vitez Koch. O. nizozemsko-zapadno-Indijski zdravstveni častnik u miru. Komander Bolivar-reda. Homöopat. ordinira danomico od 3-4 sata. Via Nuova broj 11.

